

УДК 657:334.012.64

Крилова В. А.

здобувачка ОС «Бакалавр»,

спец. «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»,

Ходаківський В. М.

к.е.н., доцент кафедри бізнес-економіки та підприємництва

Київський національний економічний університет ім. В. Гетьмана

ДИДЖИТАЛІЗАЦІЯ ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ НА МАЛИХ ПІДПРИЄМСТВАХ: ПЕРЕВАГИ ТА ВИКЛИКИ

Диджиталізація є глобальним трендом, який охоплює всі галузі економіки, включаючи фінансову сферу. Швидке впровадження цифрових технологій визначає успішність підприємств у сучасному конкурентному середовищі. Для малих підприємств, які часто стикаються з обмеженими ресурсами та високою конкуренцією, адаптація до нових технологічних умов стає вирішальним фактором виживання та розвитку. Саме перехід до цифрового фінансового обліку відкриває перед малими підприємствами можливості для оптимізації внутрішніх процесів та підвищення ефективності бізнесу. Диджиталізація бізнес-процесів стає визначальною умовою ефективного функціонування підприємств, зокрема й малих. У сучасному світі технологічний прогрес дає малим підприємствам можливості підвищити продуктивність, оптимізувати процеси й забезпечити якісніше обслуговування клієнтів. Диджиталізація фінансового обліку є особливо актуальною, оскільки дозволяє спростити облік, автоматизувати рутинні процеси й надавати точнішу фінансову інформацію. Однак поряд із перевагами, які надає перехід на цифрові технології, існують також виклики, пов'язані із забезпеченням кібербезпеки, необхідністю значних початкових інвестицій та навчанням персоналу.

У недавньому дослідженні Кайя (2022) наголошує на важливості впровадження реформ фінансового обліку в МСП (Малі та середні підприємства) для зменшення операційних ризиків на цих підприємствах. Як наслідок,

підвищення якості бухгалтерського обліку та фінансової звітності в МСП підвищує їхні шанси на отримання банківських кредитів та іноземних інвестицій, а також знижує їх операційні та фінансові ризики [1].

Основними перевагами диджиталізації фінансового обліку для малих підприємств є:

1. Оптимізація облікових процесів. Диджиталізація дозволяє автоматизувати рутинні операції, як-от реєстрацію операцій та підготовку фінансових звітів.

2. Економія часу та зменшення витрат. Цифрові облікові системи дозволяють скоротити час, витрачений на облік та обробку даних, що важливо для малих підприємств, у яких обмежені ресурси. Дозволяє знизити витрати на бухгалтерські послуги, оскільки частину завдань можна виконувати самостійно за допомогою програмних рішень.

3. Підвищення точності даних. Цифрові технології знижують ризик помилок і забезпечують своєчасний доступ до оновленої інформації. Допомагає власникам підприємств ухвалювати обґрунтовані управлінські рішення.

4. Аналіз та прогнозування. Сучасні облікові програми дозволяють автоматизувати аналітичну роботу та прогнозування, що є вагомим конкурентною перевагою [3].

Незважаючи на численні переваги, малі підприємства також стикаються з певними проблемами під час переходу на цифрові інструменти:

1. Обмеженість фінансових ресурсів. На відміну від великих компаній, малі підприємства часто не мають достатніх фінансових ресурсів для впровадження дорогих технологічних рішень.

2. Необхідність навчання персоналу. Диджиталізація потребує відповідної підготовки працівників. Не всі співробітники володіють необхідними знаннями і навичками для роботи з цифровими технологіями, що вимагає додаткових інвестицій у навчання та підтримку.

3. Кібербезпека. Диджиталізація збільшує ризики кібератак.

4. Залежність від технологій. З переходом на цифрові системи малі підприємства стають більш залежними від стабільної роботи обладнання і програмного забезпечення.

З огляду на переваги й виклики, диджиталізація фінансового обліку на малих підприємствах має значний потенціал. Зокрема, малі підприємства можуть використовувати хмарні технології, які забезпечують доступ до фінансової інформації в режимі реального часу і не вимагають великих початкових витрат на інфраструктуру. Програмні рішення для автоматизації бухгалтерського обліку можуть суттєво спростити фінансовий облік для малого бізнесу. Додатково, важливо зазначити роль державної підтримки та співпраці з іншими підприємствами у процесі диджиталізації. Державні програми та ініціативи з підтримки малих підприємств, такі як субсидії та гранти на впровадження інноваційних технологій, можуть стати вирішальним чинником для подолання фінансових бар'єрів [2].

Таким чином, комплексний підхід до диджиталізації фінансового обліку, що включає як внутрішні зусилля, так і зовнішню підтримку, сприяє не лише підвищенню продуктивності, але й довготривалому зміцненню позицій малих підприємств у конкурентному середовищі. Диджиталізація фінансового обліку на малих підприємствах є важливим кроком до підвищення ефективності бізнесу та його конкурентоспроможності. Проте для реалізації повного потенціалу цифрових технологій важливо враховувати всі можливі виклики та адаптувати процес диджиталізації відповідно до ресурсів і можливостей підприємства.

Список використаних джерел:

1. Determinants and consequences of SME insolvency risk during the pandemic // Elsevier URL: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0264999322002048> (дата звернення: 09.11.2024).
2. Gherman M. Digitalization of accounting – trends and perspectives. *Journal of information systems operations management*. 2021. Vol. 15(1). P. 104-113
3. Канцедаль Н.А. Бухгалтерський облік цифрової епохи: розширення термінологічних кордонів. *Облік і фінанси*. 2019. № 1(83). С. 29-34.